

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De sententia & re iudicata. Consilium CL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

Cum ergo D. Ioannes Houmert appellans neque amissionem instrumenti sententiae, neque reculationem Iudicis aut Notarii, vel propriam diligentiam alleget, & ad alium locum currere non debeat, pro obtinendo instrumento sententiae, sed in oppido Lovaniensi, ubi Notarius dictae sententiae & primae instantiae habitat, imò & ex actis constet appellanti literas compulsorias esse decretas, eumque illis usum non esse; consequens est, quod oblatio probationis per testes non sit hic admittenda, neque urgeri debeat appellatus ad respondendum ad huiusmodi appellantis allegationem de sententia pronunciata, de appellatione intra decem dies interposita, de apostolis peritis, & reverentialibus obtentis. Itaque cum appellans de devolutione huius causae ad Romanam Curiam non docuerit, quod est fundamentum jurisdictionis Domini Delegati, recte inferitur & concluditur, quod Reverendus Dominus Abbas debeat declarare sibi in hac causa jurisdictionem non competere; condemnando appellantem in expensis coram se factis.

De sententia & re iudicata.

SUMMARIUM.

Sententiae nullitas ob propositam reculationem.

1. Inverecundia petentium non concedenda impetrat.
2. Recusatio Iudicis proposita afficit iurisdictionem.

CONSILIVM CXLIX.

VENERABILIS D. Praeposite. Idem vobis accidisse arbitror, quod Valentiniano & Theodosio Imperatoribus, in l. 1. c. De pet. honor. subl. lib. 10. utinverecunda ac importuna M. Petri R. inhiatione & sollicitatione constringeremini ad non concedenda tribuendum & non decernenda decernendum. * Est enim de iure manifestissimum, quod reculatione suspecti Iudicis proposita statim afficiatur ejus iurisdictione, l. 1. c. Si quacunque prae. potest. & sic quidem afficiatur, ut ab eo dicta aut lata sententia ipso iure sit nulla, & processus ab eo factus nullius momenti; quia Iudex debet esse certus de sua iurisdictione, l. Quare in fin. D. De eo qui pro int. neg. ges. Bartol. in l. Multum interest De cond. & demonstr. Quae quidem recusatio usque adeo praemissa operatur, ut etiam simplex recusatio, nulla probatione, imò nec allegatione causarum suspicionis accedente, sic afficiat iurisdictionem Iudicis, saltem ante cognitionem arbitratorum super articulo suspicionis assumptorum, notat. per glos. & alios in l. Quia poterat & ibi Lud. Rom. D. ad S. C. Trebel. Steph. Aufrer. decis. Tholos. 478. quanto magis in praesenti causa id obtinebit, ubi per Guilielmum Z. recusantem tam graves & praegnantibus causae suspicionum proponuntur & probari offeruntur? quas etsi fortassis falsas esse sciat D. V. (neque enim volo ijs fidem aliquam simpliciter dare nisi accedente probatione) quia tamen ad probationem illarum contendit idem Guilielmus, non debet D. V. velut ius sibi dicens eas tamquam falsas rejicere: neque enim vobis ut Iudici constare potest de eorum falsitate aut veritate. Quam quidem sententiam, quod per simplicem reculationem sic afficiatur iurisdictionem. Conf. Wamel. Tom. I.

iurisdictione recusati Iudicis, comprobamus auctoritate Glossae, in c. quos 1. q. 6. Bartoli, in d. l. Quia poterat, Ioan. de Imola, in d. l. Quia poterat, Alex. in d. l. Quia poterat & cons. 89. Diligenter considerati vol. 1. Hostiensis, Ioannis Andree, Panorm. Praepositi in cap. Cum speciali de appellat. Geminiani, Pet. Anchorani, in c. Iudex de off. deleg. lib. 6. Salicet in l. apertissimi C. de iudic. Baldi in c. Suspicionis de off. deleg. & in d. c. Cum speciali, Castrensis consil. 231. Vasis actus vol. 1. Lud. Romani, cons. 210. Circa primum, Decij, cons. 175. In causa falsitatis & in d. cap. Cum speciali nu. 9. & Caroli Molinei, in addit ad Alex. decis. 89. & Decimii d. consil. 175. & in d. c. Cum speciali.

Cum ergo & recusatio sit proposita per M. Guilielmum, & reculationis causae adiectae, quae si vera essent, nulla ratione ferenda esset vestra iurdictio; non video, qua ratione, salva juris ratione, possit eadem evadere juris tam civilis quam Canonici dispositionem. Recte ergo fecerit Dominatio vestra, si reponet M. Guilielmum adversus decretum, quod verè nullum est, certè plus quam iniquum; & sequetur formam alibi traditam, in d. c. Cum speciali de appellat. ubi eo etiam casu, quo aliquo modo constat partem reculationem proponere vel ex malitia vel dilationis gratia, jubet canon nihilominus rem ad arbitros referri.

De sententia & re iudicata.

SUMMARIUM.

Sententiae revocatio & excusata nullitas.

1. Sententiam definitivam nequit Iudex revocare.
2. Appellatio a definitiva devolvit causam ad superiorem.
3. Appellatio ab interlocutoria non impedit Iudicem quo minus procedat.
4. Praeceptum de solvendo an sit interlocutoria.
5. Summaria causa non requirit terminorum substantialium observationem.
6. Summarie procedi quando possit ex partium consensu.
7. Sententia non lecta non est semper nulla.
8. Sententia sine causa cognitione lata quando sit nulla.
9. Sententia nulla non est, si exceptio dilatoria ordinis rejiciatur.
10. Exceptio ordinis dilatoria est.
11. Compensatio reiecta non facit sententiam nullam.
12. Ordinis beneficium non habet, qui alienam obligationem in se recipit.
13. Novatio non fit nisi quando hoc agitur.
14. Expromissor quis & an ordinis beneficium habeat.
15. Promissio sine causa inefficax non est.
16. Sententia per suum auctorem retractari potest quae nulla est.
17. Conditio sententiae intrinseca quae nullitatem inducat.
18. Iudex ordinarius quomodo appellantem contra sententiam reponere possit.
19. Citationem opus est ad repositionem & revocationem sententiae.

CONSILIVM CL.

VNICVS est juris articulus, in quo consistit status causae appellationis, Lamberti Damidde appellantis contra Hubertum Ruerich appellatum, & is quidem sine difficultate.

ut mirum sit, cur tam primæ instantiæ iudex quàm Decanus S. Pauli in eo vel hallucinati sint, vel adversus scriptam, juris dispositionem, contra l. 1. C. de legib. (æquitate quadam fortè imaginata) sua auctoritate sententiam dixerint. † Est enim indubitati juris, quòd iudex latâ sententiâ revocare aut rescindere non possit, nec emendare, si bene, sive malè eandè dixerit, non tantum ex longiore intervallo, sed nec eodem die, l. iudex posteaquam l. Paulus D. de re iud. l. 2. C. de sent. ex brev. recitat. l. post sententiam C. de sent. & interloc. imò nec eandem hora, etiam si à tribunali nondum recesserit, si modò sententiam pro absoluta & perfectâ habeat, Ioan. Imol. in d. l. iudex posteaquam, & Zasius in l. actorum n. 3. de re iud. Condemnando enim vel absolvendo functus censetur suo officio & iudex esse definit, d. l. iudex c. In lueris & ibi Imol. de off. deleg. exceptâ solâ executione sententiæ, quæ officio iudicis nobili expeditur, l. à Diyo Pio in princ. de re iudic. Alex. in d. l. iudex n. 5. & ibi Zas. nu. 15. Alex. conf. 50. verè omnia n. 3. vol. 1.

Cùm ergo Dominus Officialis primæ instantiæ iudex in summano iudicio inter dictas partes inchoato, cognitione interposita, post summarie propositam à Lamberto petitionem, & Rei responsionem partim negativam partim dilatoriam de excutiendo prius Reo principali, depositionibus testium receptis, exceptionibus Rei adversus testes propositis, detulerit Actori juramentum veritatis, & eo præstito Reum in solutionem debiti petiti condemnaverit, nulla fuit potestas eandem sententiâ per eundem Dominum Officialem retrahendi, vel amplius de causa cognoscendi, aut alias probationes exigendi parte victrice invitâ, (licet eâ consentiente hoc admitti possit, quia injuriam non patitur, Imol. in c. Cum dilecta de rescript. Zas. in d. l. iudex nu. 9.) nec mirum, cùm ne interlocutoriâ quidem, si vim definitivæ sententiæ habeat, revocare possit iudex, gl. ff. c. fin. de elect. lib. 6. Alex. & Zas. in l. Quod iussit De re iud. præsertim si nulla alia sententiâ definitiva sit ferenda, Io. Imol. in cap. cum cessante. De appel. Alex. in d. l. quod iussit. eum alioqui dum simplex est interlocutoria, ejus revocandâ, libera illi sit potestas, d. l. quod iussit. Definitivam autem esse hanc sententiam quam priore loco pro Lamberto dixit Dominus Officialis, & non tantum vim definitivæ sententiæ continentem, ex eo manifestissimum sit, quod contineat non solum juramenti delationem, sed præterea condemnationem tam principalis debiti quàm expensarum, l. Cum iudex. l. Præses C. de sent. & interloc. omnium iud. & quod secundum petitionem, quæ ex citatorio colligitur, sit lata l. fin. c. De fideicom. libet. Zas. in l. Paulus nu. 7. de re iud.

Adversus quæ nihil facit appellatio pro parte Huberti ab ea sententiâ Domini Officialis interposita: † nam appellatio à definitiva devolvit causam ad superiorem, & iudicis à quo provocatur manus ligat, denegatâ ei facultate sententiam jam dictam rescindendi, vel in parte vel in toto mutandi: officio enim suo functus est, d. l. iudex: & suspenditur omnis illius jurisdictio, l. appellatione C. de appel. c. Non solum De appel. lib. 6. * quamvis à mera interlocutoria interposita appellatione si non est delatum appellationi, aut iudex

petitos apostolos intra tempus legitimum non dederit, aut per iudicem superiorem iudici à quo inhibito non est, revocari vel mutari possit per iudicem à quo, c. Cum cessante. de appel. quia scilicet iudex interlocuendo officio suo omnino functus non est, Zas. & alij in d. l. Quod iussit nu. 16. & per appellationem, quamdiu ei non inhibetur, non eogitur in causa supersedere, d. cap. Non solum.

Nihil etiam movet quod hic videatur tantum esse præceptum de solvendo, quod ex quorundam sententiâ, Bal. in add. ad specul. tit. De sent. in princ. addit. Angel. in §. illud in Auth. de hered. & falcid. Lang. franc. De Oritano in c. Quoniam contra in V. interlocutiones. vers. ulterius ad iudicem De probat. Angel. in l. si debitori de iudic. pro simpliciter interlocutione tantum accipitur, & per iudicem revocari permittitur: nam licet plerique dubitent, de præcepto solvendi quod sit Reo ad simplicem actoris petitionem contenti, an sit interlocutoria, an definitiva, & nemo dubitet, quin sit mære interlocutoria, si præceptum fiat vel in citatione, vel officio iudicis, petitione non præcedente, Phil. Franc. in d. cap. Cum cessante; verius tamen est, omne præceptum iudicis de solvendo, quod lite in iustitia iudex facit, esse definitivum, si formalis libellus præcesserit, & habere vim definitivæ, si libellus non præcesserit, sed voce vel ore Reus fuerit conventus, & iudex cognitionem adhibuerit, sic ut neutro casu liberum sit iudici huiusmodi præceptum postea revocare, Bald. conf. 201. panis vol. 5. Alex. conf. 50. Visis actis vol. 2. Phil. franc. in d. cap. Cum cessante. Alex. in d. §. illud & d. l. debitori. Vnde ait Felinus in cap. Quærenti, nu. 7. in fin. de off. iud. deleg. quòd hoc præceptum regulabitur tanquam definitiva quoad appellationem, & inter alia, quod non possit revocari. Licet interim hic non versemur in præcepto, quod solet fieri in contentem, in quem nullæ sunt partes iudicis iudicantis, sed exequentis, l. 1. De confess. l. proinde l. §. fin. ad leg. Aquil. sed in sententiâ condemnatoria, post Actoris probationes cognitionaliter lata, ut patet ex verbo condemnatum, in sententiâ Domini Officialis inserto.

Proinde nihil etiam obstat, quòd non constet de exhibitione libelli coram Officiali, quòdque cætera iudiciorum solemnia non sint in eo iudicio observata: † nam formalis libellus, itemque alij termini substantiales formales, in summarijs causis, & in quibus sine figura iudicij proceditur, necessariò non requiruntur, sed tantum in illis, in quibus ordinariè proceditur, Bald. in l. Nec quicquid §. De plano. vers. quid si committitur sine figura de off. Procons. gloss. in Clem. sãpe in V. non exigit de verb. sign. Bart. in extravag. ad reprimendum in V. & figura. Summarie autem in hac causâ processum fuisse ex ipsis actis constat, prout etiam procedi potuit, attento quòd de modica summa quinque modiorum tritici lis fuerit, Bart. & Bal. in Auth. nisi brevis. C. de sent. ex brev. recitat. gloss. in §. necessitatem in vers. ex non scripto, in Auth. ut iudices sine quoquo iussit. §. si tibi quoque, in Auth. de mandat. principum, & ibi gloss. in V. breviores. & coram Officiali Leodiensi, ex notorio Curia: stilo in huiusmodi tenuibus & levioribus causis, summarie procedatur, * & 6 denique

denique quod hic procedendi modus, sine ulla partis adversæ contradictione sit delectus, & observatus: non enim ubique tam rigide præscripta est ordinaria procedendi via, ut non possit pariter consensu ea relicta, causa summarie agi: quod tamen à Speculatore, in *tit. De libell. concept. §. nunc. dicendum. vers. nono*, simpliciter admissum à iij sine distinctione non admittit, *card. Zabarella in Clem. 1. sepe de verb. signif. in princ. quest. 12.*

Quamobrem etiam nihil est, quod ad nullitatem sententiæ dicti Domini Officialis obijciatur, quod ejus sententia ex breviculo seu scripto non fuerit dicta, † nam est generaliter sententia sit nulla, nec nomen sententiæ mereatur, quæ dicta est cum scripta non fuerit, *l. statuta in fin. G. De sen. ex brev. 7. et iter.* id tamen non continet in causis, quæ breviter seu summarie expediuntur; inter quas diximus esse causas viles, hoc est modici valoris, *d. Auth. nisi breves.* Vnde etiam factum, quod pro parte Huberti à sententia D. Officialis, ex capite injustitiæ & iniquitatis appellatum & minime de nullitate dictum extiterit, †. Et quamvis ad nullitatem sententiæ referri possit, si iudex non visus ac præcipitanter sententiam dicat, cum sine causæ cognitione lata sententia sit ipso jure nulla, *Bart. in l. prolatam c. De sen. cap. deus omnipotens §. 1. q. 1.* non potest tamen id huic sententiæ obijci, in qua ferenda, plena cognitio, qualem summaria causa desiderat, adhibita fuisse, ex singulis D. Officialis decretis successivè latis & ipsius sententiæ tenore constat: & si qua D. Officialis felsinatio hic argui possit (prout non potest) ea tamen ad nullitatem, & multo minus ad facultatem retractandi sententiam latam nihil omnino faceret. Vnde eleganter ait Vdricius Zasius, in *d. l. Actorum nra. 3. in fin. per vnde.* si Iudex latâ sententiâ variaret, ideo quod parum (non dicit nihil) cognoverit de causa, sicut ait aliquando, facere Curtisanos, & variando, quem prius condemnaverat abolveret, vel è diverso absolutum condemnaret, permisum esse parti, quæ hæc mutatione seu variatione laeditur aut gravatur appellare; quibus verbis velut in individuo hæc tota causa deceditur.

Sed nec hoc ad nullitatis caput referri potest, quod D. Officialis nō habuerit rationē objectæ per Reum exceptionis ordinis seu excussionis; quasi ex fideiussionis causa obligatus fuerit. † Nā principio dicimus, non ideo sententiam esse nullam, si iudex exceptionē dilatorii ordinis non admisserit; nā ipso jure obligatus est fideiussor, non excusso Reo principali, neque male agit creditor, si fideiussorem aut debitorem principalem conveniat; eligendi enim habet arbitrium, *l. iure nostro, l. 1. reos. l. non recte C. de fideiuss.* sed datur fideiussori ante Reum convento exceptio ordinis, *Auth. præfente C. ord. tit.* quā omisâ iudicium ritè procedi, *Guido Pap. dec. §. 70. in 6.* † Vnde etiam communione opinionie inter dilatorias connumeratur, *l. Si mancipium D. De evic. Cyn. Ba. d. & alij in d. Auth. præfente*, & ante litem contestatam opponenda est; sic ut fideiussor litem contestando; exceptioni renunciasse videatur, *Alex. cons. 29. clarissime Doctor n. 23. & seq. vol. 7.* & ut volunt communiter Doctores in appellationali causa opponi non possit, *ut. quemvis reg. 335. Gaill lib. 2. observat. 27. nu. 4. ** Quare quemad-

modum si iudex objectâ compensationis non habeat rationem compensationis, sententia tenet, *l. Quod in diem §. si. de compens. §.* si non sit appellatum, cum tamen compensatio ipso iure debitum minuat si obijciatur ita quoque ex eo capite tantum dici posset injusta hæc sententia, non nulla; quia cum expressum juris errorem non contineat contra jus litigatoris, non contra jus constitutionis lata est, & sic est standum, si appellatum non sit, *l. Cum prolati, l. Præf. De re iudic. & si appellatum est, per superiorem, non per eundem, qui illam dixit, corrigenda est.* Cæterum huius injustitiæ nulla est consideratio: non enim condemnavit Reum ut fideiussorem, sed ut principalem, seu expromissorem, quod animo novandi pro liberatione Andreae Borlet promiserit Actori presenti & acceptanti quinque modos tritici; prout Domitellus Conardus de Hennefle alter testium deposuit, secundum cuius depositionem, in supplementum probationis D. Officialis Actoris iuramentum detulit: † Is autem qui alienæ obligationi accedit, ut principalis, eamque in se transfert animo novandi, ut prior liberetur, beneficio excussionis seu ordinis non gaudet, *Gloss. in Auth. de fideiuss. in princ. in V. fideiussorem, vulgus. in d. Auth. presente, † Nam* quamvis accessione alterius personæ non præsumitur novatio, cum tamen hoc agitur & dicitur, dubium non est, novationem veram & effectuale induci, *l. fin. c. de novat. franc. Marcus de cis. Delphin. 1054. parte 1.* prout hic actum & dictum fuit, ut constat ex depositione dicti Andreae: ita quod Reus hac via non fideiussorem se constituerit, aut constituta pecunia Reum, sed expromissorem, † Hoc est alienæ obligationis vicarium & susceptorum, five alius ille efficaciter obligatus non fuerit (quo sensu vulgo expromissor accipitur, *Gloss. in d. V. fideiussorem*) live etiam efficaciter obligatus fuerit, *l. si qui accepto tulerit de condit. caus. dat. l. quamvis §. si convenit ad S. C. Vellican. l. Eleganter §. servus pactionis De dolo malo.* Quo expromissore certo constat, novæ constitutionis beneficio de excussione rei principalis locum non habere; quia scilicet principalis vel ineffaciter obligatus non est, secundum vulgarem opinionem, vel efficaciter antea obligatus novatione nunc liberatus est, *d. Gloss. in V. fideiussorem circa med.*

Perinde quoque ad nullitatem sententiæ non facit, quod Reus in appellatione sua proposuit, promissionem suam esse sine causa, nec constituisse de debito rei principalis: nam id etiam tantum respicit iniquitatem & injustitiam promissionis enim sine causa nulla non est, sed ipso iure tenet; quamvis proposita doli exceptione enervari & elidi possit, *l. 2. §. circa de doli mali & met. except.* unde cum Reus huiusmodi exceptionem non obijcerit, sed tantum exceptionem ordinis, merito nulla illius erat habenda ratio; neque injusta, multo minus nulla dici poterat sententia D. Officialis. Et cum exceptio Rei satis implicitè contineat confessionem debiti principalis de veritate debiti principalis, nulla proposita de illius falsitate exceptio, suscipienda non fuit cognitio, multo minus de causa fideiussionis, seu potius expromissionis dubitandum; quia pro causa fuit ipsa fideiussio.

Cessat itaque in hac causa omnis occasio retractandi hanc sententiam ex capite nullitatis; * ex quo alioqui fatemur relictam esse judici potestatem retractandi, & contrarium quandoque etiam ex ipsdem actis reddendi; cum pronunciatum ipso jure non tenuit, *Doct. in d. l. Index & l. Cum quarebatur De re iudic.* Porro nec hoc laxiorem potestatem retractandi seu reformandi dictam sententiam tribuit, quod in figura conditionis in eadem sententia, dictum sit verbis absolute positus, *Præstito per Actorem iuramento*; quasi scilicet non perfecte absoluta fuerit sententia, nec ex ea Actoris jus questum; quo casu superius diximus judici permissum esse sententiam incontinenti mutare, *Doct. in d. l. Index & in d. l. Paulus*: nam verè absoluta fuit, neque ex horum adiectione, conditionalis quoad substantiam, licet quoad executionem ab implemento iurisdictionis in conditione positi pendere visa fuerit. * Vnde Baldus, in l. cum index

17 *C. De sent. & interloc. om. iud. & ibi Castrensis*, vocat hanc conditionem intrinsecam; cum alioqui sententiarum conditiones extrinsecas respuat, l. 1. §. b. d. d. m. Quando appell. fit, dicens nihilominus esse sententiam definitivam & absolutam; cum contineat non tantum iuramenti delationem; eamque puram, ut hic constat, ex verbis *Quod ei in supplementum probationis deserimus*, sed etiam condemnationem: ita ut in casu subiectio satis sit Actorem non recusasse iuramenti præstationem, sed Rei oppositionibus & appellationibus impeditum fuisse.

18 Postremo quod dici posset hic sententiam definitivè latam non tam esse mutabilem, quam Reum adversus illam restitutum in integrum, uti sonare videntur verba decreti, à quo provocatum extitit, hæc scilicet, *Appellanti in pristinum statum reponimus*, idque judici ordinario permissum esse, *Doct. in d. l. Index*; in casu præsentis locum habere nequit: restitutio enim in integrum officio iudicis nobili tantum expeditur, & petenti tantum conceditur; idque tantum maioribus ex causis à jure comprobatis & singularem rationem habentibus, *Eleganter Zasius & alij in d. l. Index* Vnde cum hic nunquam petita sit restitutio in integrum, & ordinarià viâ appellationis Reo consultum fuerit, prout eadem tantum usus est; extraordinariæ restitutioni in integrum locus esse non potest, l. in causa 2. De minorib. cum ex omnibus actis non constet de aliqua iusta causa, cur Reus restitui debuerit: nam sola iniustitia sententiæ per se sufficiens causa non est, cum de illa cognoscere prohibeatur is, qui eam dixit, sed cognoscenda ad superiorem remittatur; ita ut simplex repositio adversus sententiã pro restitutione integri accipi non debeat, sed pro mera & nuda mutatione seu variatione, quæ permissa non est, d. l. Cum quarebatur, l. Non index. De re iudic.

19 Quare minus etiam curandum de repositione, quæ facta est decima nona Iulij: nam illa, quatenus mutationem sententiæ continet, nulla est, facta parte non vocatâ; cum etiam ad revocationem seu mutationem interlocutoriæ, quæ alicujus momenti est, opus sit partis citatione, *Imol. in c. Sacro de sen. excomm. Ioan. And. in d. c. Cum cessante, Bal. in l. post sententiam C. De sentent. & interloc.* Et licet Officialis iusserit illam intimari Actori, tamen per eam intimationem semel contracta nullitas dilui

nequit. Adde quod illa repositio non fuerit nisi temporanea, ad effectum, ne Actor delatum iuramentum præstaret, & Dominus Officialis de natura obligationis seu promissionis ulterius informaretur: nam postea sequuta est simplex & absoluta, à qua hæc appellatio nunc in secundo iudicio agitata interposita est, quâ iussus est Actor uberius intentionem suam probare; ut scilicet illa repositio Iudicem, hæc partem concernat.

Omnibus igitur rectè perpensis in ea sumus sententia, ut putemus per Venerabilem Dominum, hujus tertiæ instantiæ iudicem, utramque sententiam, scilicet Domini Officialis repositoriã, seu prioris sententiæ retractatoriã, & Decani S. Pauli confirmatoriã, retractandam & priorem Domini Officialis confirmandam, adjudicatione expensarum Appellanti factã.

De sententia & re iudicata.

S V M M A R I V M.

Sententiæ nullitas excusata, quæ ob ineptitudinem libelli obiecta.

1. 6. Sententia super inepto libello lata quando sit nulla.
2. Interdicta Vti possidetis & Vnde vi sibi vicina sunt.
3. Turbationis tempus in interdictorum usu exprimi an debeat.
4. Fructus restitui debent in interdicto & illorum condemnatione parte non petente fieri potest.
5. Damnum petitio continet petitionem fructuum.
7. Nullitatem sententiæ quando inducat evidens iniustitia.
8. Incertitudo sententiæ quando nullitatem operetur.
9. Incertum quomodo peti & ad iudicari possit.
10. Sententia contra mortuum lata quando sit nulla.

CONSILIUM CLI.

IN causa propositæ nullitatis, ad impediendam executionem sententiæ inter Iacobum Zibrandi ejusque sororem Actores, ac Magistrum Petrum & Ioannem Simonis, eorumque alios consortes Reos latæ, multa pro parte Reorum allegata sunt, quæ tamen nobis subscriptis sufficere non videntur ad obtinendam dictæ nullitatis declarationem.

Nam quod attinet ad prius caput propositæ nullitatis de ineptitudine libelli, quasi super inepto libello pronunciata sententia ipso jure nulla sit, c. *Examinata De iudic. allegatæ ineptitudinis causæ non satis idoneæ nobis videntur.* † Vt enim ineptitudo libelli vitiet ei accommodatam sententiam, oportet expressam esse ineptitudinem, quæ aperte resultet ex libelli prima lectione; sic ut non sufficiat, si tacite & per subauditum intellectus, aut alioqui per subtilem & scrupulosam juris interpretationem deprehendatur, *Bald. in l. Certa ratione vers. præterea C. Quando provoc. non est neces. Marian. Sosin. in cap. fin. nu. 47. & 52. De libel. oblat.* quod in proposito ita commodè dici non potest, præsertim in hoc iudicio, in quo ex æquitate causæ plerumque deciduntur, rigidiore juris observatione, potissimum in formulis prætermissa, *Bald. in l. 2. De re iudic. socius in d. c. fin. nu. 51. Nic. Boërius decis. 42. nu. 19.* Nam primò quoad illam causam nullitatis, quæ ex modo concludendi desumitur, quasi allegato & de-